

O APARIȚIE EDITORIALĂ
ISTORIA BÂRLADULUI, Bârlad, vol. I - II, 1998,
896 pagini + 4 hărți și 25 ilustrații

Recent, prin contribuția financiară a Primăriei municipiului Bârlad, a Inspectoratului pentru cultură al județului Vaslui și nu în ultimul rând a Fundației culturale "Dr. Constantin Teodorescu" Bârlad au apărut două volume, însumând 800 de pagini, pe parcursul cărora cititorul este introdus în istoria și civilizația Bârladului.

Cartea este realizată de un colectiv de specialiști îngrijită, spre deosebire de domniei sale, de doamna prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu. Iar așa cum, de altfel, se precizează pe una dintre paginile cărții.

La aceste prime impresii generale mai adăugăm aprecieri pozitive față de calitatea imprimării textului, cu excepția celor câteva reproduceri după monumentele de arhitectură și statui a căror imagine tipărită lasă de dorit, contribuind la depersonalizarea acestora, cu atât mai grav dacă ținem cont de faptul că unele dintre acestea sunt de importanță deosebită.

Titlul și coperta unei cărți, de regulă, se construie în elementele primare care trebuie să rețină pe specialiști, amatori și nu numai, care să solicite cartea din raftul de prezentare pentru a o răsfoi și în final să o cumpere.

Din această perspectivă coperta celor două volume, realizată de dl. prof. Constantin Chițimiș, este neatractivă pentru un virtual cumpărător și cu atât mai puțin pentru un bibliofil, deoarece conține câteva elemente grafice, neinspirat alese, ceea ce a dus la o compoziție lipsită de rafinament sub aspectul punerii în pagină, dar mai ales sub aspect ideatic.

Dacă aș rămâne la aceste prime impresii aș fi nedreaptă, deoarece, cartea, ca apariție editorială, cred că este un succes, datorat competenței și profesionalismului fiecărui autor în parte, semnatori ai materialelor ce compun cartea precum și înțelegerii manifestate de cele două instituții ale statului și de fundația particulară care și-au asumat, în contextul contemporan, rolul de finanțator.

Succes cu atât mai meritat dacă ținem cont de faptul că ideea unei astfel de cărți, necesară urbei noastre, datează de foarte mult timp. Acum mai bine de zece ani, cea mai mare parte a materialelor a fost redactată de autorii lor și predată doamnei prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu, așteptând, până astăzi, lumina tiparului.

Nu pot să nu adaug, că apreciez perseverența doamnei prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu în coordonarea și editarea acestei cărți, pentru care o felicit și pe această cale.

În calitate de unul dintre autori, în rândurile care urmează, doresc să îmi manifest surpriza generată de lectura unui text care îmi aparține și pe care, odată tipărit, în volumele îngrijite de doamna prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu, să nu-l mai recunosc.

Trebuie să subliniez că părerile ce le voi exprima în aceste rânduri privesc exclusiv texte tipărite în cele două volume, care se referă la istoricul muzeului.

De asemenea, menționez că prin aceste rânduri nu îmi propun un drept la replică

față de intervenția brutală a doamnei profesoare, care a coordonat materialele din cele două volume, ci doar o reacție firească față de o cenzură pe care o resping.

Mai mult, în calitate de autoare a materialului privind muzeul bărlădean doresc ca aceste rânduri să se constituie într-un demers exclusiv în apărarea adevărului privind înființarea și existența muzeului, lăsând astfel, posterității dreptul de a judeca.

De la bun început, trebuie să precizez că am predat doamnei prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu, un text cu aparatul critic aferent, structurat cronologic, pornind de la anul 1914 și continuând cu informații până în anul 1993.

Materialul încredințat dnei prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu l-am redactat respectând specificitatea instituției muzeale, pornind de la formarea patrimoniului muzeal, structura acestuia pe colecții, constituirea secțiilor muzeale, expoziții permanente pentru public, expoziții temporare, rolul muzeului în viața spirituală a orașului și a țării, valorificarea științifică a patrimoniului cultural, șantiere arheologice, protecția și conservarea patrimoniului mobil și imobil și nu în ultimul rând greutățile ce au marcat activitatea din diferitele etape de existență a muzeului.

Textul astfel structurat, din nefericire, nu l-am regăsit în cadrul celor două volume, întrucât doamna prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu, și-a depășit cu mult atribuțiile de coordonator și fără acordul meu și-a îngăduit să structureze și să împartă materialul meu așa cum a crezut de cuviință, situație care a dus la apariția unor greșeli inadmisibile, mai mult, chiar la apariția unor texte noi al căror conținut nu are nici o legătură cu muzeul și care nu îmi aparțin.

Acestă situație m-a determinat să fac o analiză comparată între textul original și textul tipărit în cele două volume privind la muzeu.

Astfel, vol. I, Capitolul Cultura are ca autor pe dna Prof, Oltea Rășcanu - Gramaticu, care își asumă, potrivit cronologiei stabilite de domnia sa, informațiile privitoare la istoricul muzeului de la perioada premărgătoare înființării acestuia până în anul 1928 (p. 398 - 401). În continuare (p. 401 - 402), dincolo de greșelile de conținut din text, autoarea prezintă Pinacoteca ca pe o instituție diferită de cea a muzeului, în loc să o trateze așa cum a fost, o secție a muzeului bărlădean.

În vol. II, dna profesoară îmi face o favoare și recunoaște că îmi aparțin textele de la p. 118 - 122 și p. 278 - 281.

În acest ultim caz, într-un fel familiarizată cu "stilul" autoarei din vol. I, am surpriza să constat o îmbogățire a manierei de invenție a d-nei profesoare care hotărăște, ca de la p. 118 până la alineatul 3 de la p. 121 să vadă lumina tiparului textul meu. Începând cu alineatul 4 de la aceeași pagină și continuând cu 3 alineate de la p. 122, textele tipărite nu numai că nu îmi aparțin dar, fără a fi cunoscător în domeniu, constatăi că nu au nici o legătură cu muzeul.

La p. 278 - 281, dna prof. Oltea Rășcanu - Gramaticu ajunge la concluzia că nu mai poate inventa deoarece privește perioada contemporană din existența muzeului, mai ușor de probat și atunci introduce textul original.

Orice om de bună credință, un profesionist, mai puțin coordonatoarea celor două volume, știe că nu poți să cenzurezi un text care ți se încredințează.

Cu atât mai puțin este scuizabilă această atitudine dacă țin cont de faptul că, de la data predării materialului, anul 1993 și până la editarea volumelor, anul 1998, ne-am întâlnit foarte des și atunci putea să mă solicite să-mi structurez materialul conform principiului cronologic stabilit tot de domnia sa.

Înainte de a prezenta intervențiile dnei profesoare precizez că studii privind

contribuția la un istoric al muzeului am publicat, în funcție de materialul documentar parcurs, în *Hierasus*, 1979, p. 209 - 214; *Pliant*, 1994; *Revista Muzeelor*, 3, 1995, p. 53 - 66 și un ultim studiu, pe care îl consider, cel mai complet, se află sub tipar la Vaslui.

De asemenea, în rândul observațiilor generale, trebuie să menționez că dna profesoară, pentru a fi mai exactă și convingătoare, face apel la textul scris al documentelor, indicând, în marea majoritate a cazurilor, că acestea fac parte din Arhiva Bibliotecii "Stroe Belloescu", când, în realitate documentele la care face referire se află în muzeu, documente pe care nu le-a studiat și pe care le voi folosi în demonstrația mea privind istoricul muzeului. În toate materialele publicate privind istoricul muzeului am adus în atenție două documente: **Proces - verbal** și **Act de constituire**, ambele date **15 noiembrie 1906**, deoarece, acestea demonstrează că la începutul secolului al XX-lea, intelectualii bărlădeni pun bazele primelor instituții de cultură specializate, în cazul de față bibliotecă, după care va urma muzeul.

Despre aceleași documente scrie și dna profesoară în volumul I, p. 395, unde într-o manieră originală, autoarea combină informațiile din cele două documente, reușind ca din două documente să facă unul singur.

Având în vedere textul scurt al acestora le voi reda integral pentru o mai bună comparație și înțelegere.

1) Actul care confirmă înființarea unui Comitet prin care semnatarii își propuneau înființarea primei bibliotecii la Bârlad:

"Act de constituire

Astăzi, 15 Noiembrie 1906, legându-ne între noi prin cuvânt de cinste am hotărât să lucrăm cu tot entuziasmul curat al tineretii pentru întreținerea Bibliotecii Publice din Bârlad.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

A. Simion

G. Tutoveanu

Hristodor Dimopol

Const. Georgescu

N. Petrescu

A. Balaban

Nechifor

G. Ratescu

N. Dorin

Făcut la Bârlad"

În colțul din dreapta sus, se află un text semnat de G. Tutoveanu: "Încredințat Domnului Președinte al Societății "Stroe Belloescu" G. Tutoveanu Bârlad, 10 octombrie 1931".

2) Împuternicirea dată de Comitet poetului G. Tutoveanu:

"Proces - verbal

Subsemnații, membri ai comitetului pentru întemeierea Bibliotecii Publice din Bârlad împuternicim pe Domnul G. Tutoveanu să lucreze în numele nostru, putând să ia orice hotărâre va găsi de cuviință întru atingerea scopului ce urmărim.

Făcută la Bârlad la 15 noiembrie 1906

A. Simion

Nechifor

A. Balaban

N. Dorin

Constantin Georgescu

Hristodor Dimopol

G. Ratescu

N. Petrescu"

În colțul din dreapta sus a documentului, același text ca și pe primul, ceea ce demonstrează grija poetului sub aspectul transmiterii exacte a informațiilor. În 1931, muzeul și biblioteca erau sub conducerea Societății "Stroe Belloescu", înființată în

anul 1928.

La p. 395, vol. I, dna profesoară, referindu-se la documentele invocate, scrie astfel: “Conform procesului verbal păstrat în fondul Bibliotecii “Stroe Belloescu”, la 15 noiembrie 1906 s-au pus bazele unui Comitet de inițiativă care-l împuternicește pe G. Tutoveanu să lucreze în numele “nostru putând să ia orice hotărâre va găsi de cuviință întru stingerea scopului ce urmărește”²⁸⁸. Actul a fost semnat de: G. Tutoveanu, A. Balaban, F. Chiriac, N. Dimopol, N. Dorin, V. Georgescu, P. Nichifor, N. Petrea, T. Rătescu, A. Simionov și A. Tenea...”

Comparând citatul de mai sus cu documentele originale reiese, fără nici o ambiguitate, că autoarea a reprodus un fragment din documentul nr. 2. Dar, apelând la nota 288 de la p. 433, dna profesoară invocă ca sursă de informație studiul meu din *Hierasus*, 1979, p. 209, unde scrie foarte clar că este vorba de **Actul de constituire** și nicidecum de **Împuternicire**. Mai mult, dacă, dna profesoară a văzut documentele originale nu se explică greșelile din textul citat cum ar fi: în primul rând ghilimelele trebuiau puse înainte de cuvântul **...”să lucreze...”** și nu înaintea cuvântului **“... nostru...”** și apoi forma greșită **“... orice hotărâre”** în loc de **“... orice hotărâre...”**.

În continuare sunt obligată să pun sub semnul întrebării probitatea autoarei deoarece înșiruie 11 nume, ce nu se justifică, întrucât dacă, ar fi vorba de primul document ar fi trebuit să scrie 9 nume sau dacă ar fi al doilea trebuia să scrie doar 8 nume, și nici un caz 11.

Dintre cei 11 semnatari, câțiva, în textul domniei sale au fost rebotezați: *A. Simionov* în loc de *A. Simion*; *N. Dimopol* în loc de *Hristodor Dimopol*; *V. Georgescu* în loc de *Const. Georgescu*; *T. Rătescu* în loc de *G. Rătescu*; *N. Petrea* în loc de *N. Petrescu* precum și apariția lui *F. Chiriac* care nu se găsește în actele originale. Aceste contribuții originale îmi întăresc convingerea, că dna profesoară nu a văzut documentele originale și nu a consultat cu atenție bibliografia.

Conform aparatului critic, volumul mare de documente originale studiate, o face pe dna profesoară, ca și în paginile următoare să ne transmită informații, care așa cum am demonstrat mai sus, nu corespund realității.

Astfel, la p. 396, vol. I, conform textului autoarei, am descoperit câteva erori inadmisibile pe care le voi demonstra.

Aici, în alineatul 6, de pe pagina amintită, autoarea dă un citat aproximativ exact, indicând la nota 293 că provine din Arhiva Bibliotecii “Stroe Belloescu” și atât.

Întrucât citatul provine dintr-un document de importanță deosebită și anume, **Actul de donație**, olograf semnat de prof. Stroe Belloescu cu prilejul donației imobilului numit de donator “Casa Națională”, cred că era absolut obligatoriu, ca autoarea să precizeze, că face parte din **alineatul 3** de pe **p. 1 a Ațtului de donație**.

Inițial, am avut intenția să acord doamnei profesoare clemență față de această omisiune. Dar; confruntând textul domniei sale am constatat unele omisiuni inadmisibile care mi-au întărit convingerea că nu a văzut nici acest document, astfel nu se explică de ce în textul dnei profesoare citim: **“ să pot”** (în loc de **... se pot...”**) **judeca gradul de dezvoltare** (în original este ortografiat cu **“z”**) **al unei țări** (în loc de **“...țeri”**) ele sunt monumente văzute care spun tuturor cultul ce-o națiune are **pentru instituțiile** (în loc de **instituțiunile**) **ei fundamentale”**.

Alineatul imediat următor ne întărește convingerea că dna profesoară nu a studiat

acest document deoarece aflăm cu indignare că “*La 30 noiembrie 1909 Stroe Belloescu, semna actul de donație către Primărie...*”

Or, conform documentului original, prof. Stroe Belloescu și-a dat actul **28 noiembrie 1909** și nu *30 noiembrie*.

În alineatul 8, p. 396 și următoarea, dna profesoară continuă cu informații ce pun sub semnul întrebării probitatea domniei sale.

Din acest alineat reiese conform aprecierilor dnei profesoare că imobilul donat de Stroe Belloescu către Primărie era: “... în valoare de 30.000 lei” Mai mult, la *nota 295*, autoarea aduce în sprijinul slujirii adevărului spuselor sale: “*Adresa primăriei nr. 11503 din 10 septembrie 1909 adresată Ministerului de Interne*” (p. 434).

Pentru o mai bună înțelegere, dar și cu dorința de a fundamenta acuzele pe care i le aduc autoarei redau integral amintita adresă existentă în muzeu.

Înainte de aceasta trebuie să precizez că în unele documente ale timpului numele lui Belloescu este ortografiat cu un *singur “l”*. Forma corectă este cea cu *doi de “l”* așa cum reiese din mai multe documente olografe existente în muzeu.

”Nr. 11503

1909 D^{brie} 10

Dlui Ministru de interne

Domnul Stroe Belloescu, profesor onorific din acest oraș, cu petițiunea înregistrată la nr. 11150/909 a făcut cunoscut acestei primării că donează comunei clădirea ridicată de Dsa și denumită “Casa Națională” spre a servi ca bibliotecă publică, pinacotecă și muzeu.

Valoarea acestei donațiuni, trecând de suma de 20.000 lei, am onoarea a vă înainta anexat aicea, un extract din votul emis de Consiliul acestei comune în ședința de la 30 Noiembrie a.c. prin care acceptă donațiunea în cestiune, rugându-vă să bine voiți ai da aprobarea cerută de art. 89 din legea comunală”

După cum lesne se poate vedea din adresa indicată la nota 295 nu se precizează suma de 30.000 lei, ci doar o sumă de 20.000 lei și atât.

Pentru a demonstra că dna profesoară a greșit, am apelat la rezoluția Consiliului din ședința de la 30 noiembrie 1909, invocată la adresa cealaltă și în care se precizează: “Consiliul acceptă cu mulțumire donațiunea făcută de Dl. Stroe Belloescu. Valoarea donațiunii trecând de suma de lei 20.000, se va cere aprobarea...” Nici în acest document nu apare suma de 30.000 lei.

Comparând informațiile autoarei cu documentele originale invocate de domnia sa în sprijinul acestui adevăr este clar că estimarea donației la valoarea de 30.000 lei îi aparține.

Sau poate, a aflat această sumă din alte documente, dar pe care nu le citează și atunci informația stă sub același semn de întrebare.

Credibilitatea autoarei stă sub semnul unei mai mari întrebări când analizezi acelea documente, dar sub aspectul datării lor: astfel la p. 396 Actul de donație este datat *30 noiembrie 1909*, în loc de **28 noiembrie 1909**; *nota 295 p. 434*. *Adresa 11503* este datată *10 septembrie 1909* în loc de **10 decembrie 1909**.

Dacă luăm aceste datări ca fiind exacte ajungem la absurda idee conform căreia, la *10 septembrie 1909* Primăria s-a grăbit să ceară evaluarea unei donații pe care

Stroe Belloescu urma să o facă două luni mai târziu *30 noiembrie 1909*.

Pentru respectarea adevărului concluzionăm: **Actul de donație, olograf este datat 28 noiembrie 1909; Rezoluția consiliului este în 30 noiembrie 1909 și Adresa 11503 în 10 decembrie 1909.**

Începând cu p. 398 până la p. 402, din vol. I, dna profesoară Oltea Rășcanu Gramaticu semnează subcapitolele "Muzeu" și "Pinacoteca", unde, conform principiului cronologic autoarea trebuia să prezinte prima perioadă din existența muzeului, și cum este firesc pornind de la înființarea muzeului.

Trebuie să precizez că autoarea pentru a-și susține ideile din aceste subcapitole citează o serie de documente care se găsesc în muzeu și pentru o mai mare exactitate precizează și numerotarea fișelor, așa cum știe autoarea că se află, de regulă, în Arhivele naționale. Dar nu și la muzeu. Aici toate documentele își pierd caracterul de îndosariere (fond, nr. dosar, filă) deoarece au valoare de bun cultural care intră în expoziții pentru marele public și atunci primesc un număr de inventar, ca toate celelalte bunuri de patrimoniu cultural național. Prima greșală datorată necunoașterii specificității instituției muzeale, constă în prezentarea Pinacotecii ca o instituție separată, distinctă față de muzeu și nu așa cum a fost practic, o secție a muzeului.

Lecturând cu mare atenție aceste subcapitole constat că la p. 398, în ultimul alineat, conform celor scrise, reiese că Lt. Saint George era un localnic și avea o colecție particulară apreciată de bărlădeni.

Deși autoarea îl ia un martor pe T. Pamfile, trebuie să subliniez că eroarea aparține în totalitate dnei profesoare, deoarece așa cum s-a văzut, a încurca lucrurile este o trăsătură distinctă a scrisului domniei sale, dovedind o cercetare asupra căreia, personal, pun un mare semn de întrebare.

Lt. Saint George, a fost un ofițer de carieră dar și unul dintre marii colecționari particulari români, de la începutul secolului nostru.

Pasionatul colecționar, atunci când era numit într-o garnizoană lua cu el și colecția pe care o expunea pentru publicul din orașul unde poposea.

Așa se face că bărlădenii au putut vedea această colecție care a fost deschisă în anul 1912, în imobilul cunoscut sub numele de "Casa Miclescu", unde locotenentul stătea în gazdă.

Pentru a întări spusele sale privitoare la Lt. Saint George, dna profesoară la notele 301-302, uită să scrie ce era esențial, anul, numărul și pagina publicațiilor citate.

Lecturând mai departe, constat că, la p. 399, în alineatele 2 și 3, la care se adaugă notele 304-309 (p. 435), autoarea prezintă rolul preotului I. Antonovici privind protecția monumentelor din zonă, rol care nu poate fi contestat dar prezentat în maniera dnei profesoare care încurcă adrese, date și instituții.

Astfel, la *nota 304* autoarea indică *fila 3*, care nu există, documentul invocat are **nr. 558** și este un **Raport manuscris**, adresat Comisiunii Monumentelor Istorice București, datat 9 octombrie 1913, semnat de I. Antonovici, în calitatea pe care o avea de membru corespondent onorific al acestei Comisiuni.

La *nota 305*, dna profesoară scrie: *Adresa Primăriei nr. 6843 din 4 august 1906 (ibidem)* Conform acestor precizări reiese că amintita adresă se află în muzeu. Informație absolut inexactă, deoarece **această adresă nu există ca document separat** așa cum precizează dna profesoară. Inexact, deoarece dna profesoară face o

interpretare personală a documentului nr. 558 invocat, unde preotul I. Antonovici în alineatul 2, scria: “... *Iar onor Primărie, prin adresa nr. 6843 din 4 august 1906 mi-a răspuns...*”, după cum se vede este cu totul altceva.

În alineatul 4, p. 399, autorul citează un fragment dintr-un document, care conform notei 310 îl definește și datează corect: *Proces-verbal 10 aprilie 1914*, în schimb nu este vorba de *fila 2* ci de *documentul nr. 561*.

Documentul este de o importanță deosebită deoarece atestă înființarea, la acea dată, a “Muzeului județului Tutova” așa cum l-au denumit inițiatorii, în același document.

Citatul amintit, din alineatul 4, este o prelucrare a dnei profesoare deoarece în loc de: “... *cu scopul de a înființa și noi un Muzău al județului Tutova*”, așa cum scrie în finalul *alineatului 1* din document, dna profesoară scrie: “*cu scopul de a înființa... un muzeu al județului Tutova care să fie pus la dispoziția publicului*”, conținut care nu mai corespunde cu originalul.

Conform aceluiași document comitetul care trebuia să se ocupe de soarta muzeului este format din 6 membri. Dna profesoară, însă, reduce numărul acestora, doar la 5 nume, uitând să-l numească pe primarul *N. Simionescu*, iar dintre aceștia doi au fost rebotezați. Corect, dna profesoară trebuie să scrie: *Gh. (și nu C) Constantinescu – Râmniceanu și Gh. (și nu C) Alexandrescu*.

În continuarea aceluiași alineat se regăsesc și alte “perle” ale autoarei, cum ar fi: “... *la 4 aprilie 1914*” (deci cu 6 zile înaintea înființării muzeului) conform notei 311, comitetul de inițiativă, trimite o adresă *Comisiunii* (și nu *Comisiei*) Monumentelor Istorice prin care se aducea la cunoștință înființarea muzeului de la Bârlad.

Dacă ar fi studiat documentele originale, ar fi constatat că *fila 7 (nota 311)* nu există, ci doar *documentul nr. 562*, reprezentând *adresa* înaintată Comisiunii și *datată* normal la *15 aprilie 1914 și nu 4 aprilie. 1914*, deci la 5 zile după ce s-au hotărât să înființeze muzeul și nu cu 6 zile înainte, așa cum reiese din informațiile autoarei.

În finalul alineatului, dna profesoară citează, în maniera în care ne-am obișnuit, din documentul 564, respectiv răspunsul primit de la Comisiunea Monumentelor, nr. 291 din 12 mai 1914, unde corect este: “...*Sf Voastră...*” și nu “*Sfinției Voastre...*”; “... *muzeului istoric din Bârlad*” și nu “... *muzeului de istorie...*”; “... *unui comitet de patronagiu...*” și nu “... *comitet de patronare...*”, “... *acestei noi instituțiuni de cultură*”, și nu “... *instituții de cultură*”

La p. 400, alineatul 1, redă un citat din documentul nr.557, precizând la nota 313, că a folosit documentul original. Acesta este un apel intitulat corect: “*CĂTRE OAMENII DE BINE DIN TÂRGUL BÂRLAD ȘI JUD. TUTOVA*” și a fost tipărit așa cum se precizează în finalul documentului: “*Făcut de ziua Sf. Apostoli Petru și Pavel, în Târgul Bârladului, 1914*”.

Personal nu pot crede că a văzut acest document deoarece nu ar fi apărut greșelile: *îndeplinim o...*” în loc de “... *îndeplini-vom...*”, “... *tot ce-i de seamă...*” în loc de “... *tot ce-i mai de seamă...*”; “... *ci ascunde*” în loc de “... *ce ascunde...*”; “...*ci și cel mai...*” în loc de “*ci e și cel mai*”.

În următorul alineat, tot de pe p. 400, citatul suferă de aceleași intenții, ca și cele

prezentate mai sus, asupra cărora nici nu mai insist.

În schimb, nu pot trece peste primul alineat de pe aceeași pagină, unde autoarea aduce în discuție Raportul semnat de I. Antonovici și înaintat, în 10 decembrie 1914 Comisiunii Monumentelor Istorice București.

Trebuie să precizez că este documentul nr. 569 compus din trei pagini olografe, din al căror conținut autoarea realizează o interpretare, ce nu corespunde realității.

Conform autoarei, ideea principală a documentului constă în: "... propunerile formulate de I. Antonovici, ... *privind înființarea unei biblioteci cu 100 de cărți și broșuri...*" Această idee există, *dar nici pe departe cu interpretarea dată* de dna profesoară.

Autoarea trebuia să înțeleagă că cele 100 de cărți și broșuri, printre care cele mai multe erau numere din Buletinul Monumentelor, reprezentau biblioteca de specialitate a muzeului, ce conține, astăzi, foarte multe titluri și care este structurată pe cele 3 mari secții ale muzeului, istorie, artă și științele naturii.

Astfel, I. Antonovici scria: "Dela Aplie (n.n. 10 aprilie 1914) și până acum s-a adunat mai bine de 100 de cărți și broșuri de la autori din Bârlad și județul Tutova – putându-se astfel oricând constata ce progres s-a făcut pe acest tărâm în această parte a țării"

Or, dacă autoarea a studiat documentul, având în vedere și faptul că subcapitolul este dedicat muzeului ar fi trebuit să aducă în discuție în primul rând ideile din prima pagină și anume că Muzeul înființat la 10 aprilie 1914, a primit o donație din partea doamnei Raluca Belloescu, constând într-o "...ladă de fier, pentru păstrarea obiectelor valoroase"

Pe aceeași pagină ar fi văzut că la data semnării raportului, 10 decembrie 1914, custodele I. Antonovici aprecia că muzeul avea un patrimoniu în cadrul căruia remarcă, "... topoare de piatră, monete romane, polone, moldovenesti, rusești și turcești, parte din argint, parte din aramă, care vor fi încredințate spre studiere (urmează două cuvinte indescifrabile) și apoi expuse în Muzeu cu convenit respect"

Alături de ideea patrimoniului muzeal, informație extrem de importantă, documentul, prin intermediul unui profesionist cum a fost I. Antonovici, aduce încă două informații tot atât de importante și anume: *debutul activității de cercetare a patrimoniului cultural și existența unei expoziții permanente.*

Informații neglijate de autoare, demonstrând faptul că dna profesoară nu știe ce înseamnă muzeul ca instituție specializată.

În finalul p. 400, autoarea scrie că I. Antonovici solicita bani de la Comisiunea Monumentelor: "... pentru expunerea pietrelor cu inscripții în pridvorul mănăstirii Florești". La nota 318, aflu că citatul provine din adresa 28 din 13 ianuarie 1913, existentă în muzeu.

Dacă consider informația exactă, asupra datării documentului, anul 1913, prima observație trebuie să o fac asupra încălcării principiului cronologic, deoarece după ce a depășit anul 1914, revine la anul 1913.

În realitate autoarea, la nota 318, face câteva mari greșeli: *documentul invocat are nr. 570; este datat 1915 și nu 1913 și este emis de Comisiunea Monumentelor și nu de I. Antonovici.*

În acest document, Comisiunea mulțumea preotului I. Antonovici pentru raportul

din 10 decembrie 1914 și se precizează că s-a luat hotărârea de a fi publicat în Buletinul Monumentelor.

În altă ordine de idei se arată că s-au luat măsuri privind protecția pietrelor de la Florești, preotul I. Antonovici fiind rugat în final să realizeze decalcuri după pietrele de la Florești și să le expedieze la București și mai ales să popularizeze Legea monumentelor prin "... tăblițe de carton de pe Primărie, școale și bisericii"

Acest document este încă o mărturie ce demonstrează că autoarea, în subcapitolul "Muzeu" a reușit să încurce documentele și informațiile, fără a aduce nimic credibil privind perioada de început din existența muzeului.

În subcapitolul "Pinacoteca" autoarea scrie: "*Cea de a treia instituție care urma să întregască activitatea culturală era pinacoteca căreia Stroe Belloescu îi dedicase un spațiu special ...*", eroare despre care am amintit. **Pinacoteca nu a fost niciodată o instituție independentă, ci doar o secție, așa cum este și astăzi.**

Pentru a întări spusele sale, privitor la cea de a treia instituție, la nota 325, ca și în celelalte cazuri indică: "Arhiva Bibliotecii Stroe Belloescu, fond. cit", fără a preciza care fond, dosar, an și filă.

Lipsa unei documentări serioase o face pe autoare ca în alineatul 2, p. 401, să facă aceleași greșeli ca și pe p. 400, referitoare la titulatura **documentului 557** despre care am vorbit, adică îl ortografiază cu minuscule și apare sintagma "**judei**" în loc de "**JUD**"

Și ceea ce este specific autoarei, documentul citat pe p. 400 este datat **29 iunie 1914** în timp ce p. 401, același document este datat **aprilie 1914**, **datarea corectă** a documentului este **29 iunie 1914** în timp ce a doua datare vine să întărească aprecierile făcute anterior.

Conform acelorși "adevăruri" ale autoarei aflăm că două bănci din localitate și primăria cumpăraseră primele picturi pe care le-au dat muzeului. Conform notei 327, aceste picturi au fost donate printr-un act datat **12 decembrie 1917**.

Analizând textul și nota d-nei profesoare înțeleg că, cele două bănci și primăria și-au unit eforturile și într-un spirit de economie de hârtie și scris, redactează un act de donație comun, pe care l-au și datat **12 decembrie 1917**.

În realitate, d-na profesoară încurcă informațiile din două documente diferite și anume: este adevărat că cele trei instituții au cumpărat un număr de 3 picturi pe care le-au donat muzeului. Informații se află în Apelul pe care domnia sa îl datează când **29 iunie 1914** (p. 400), când **aprilie 1914** (p. 401), și unde nu se precizează actul de donație.

Cât privește Actul de donație din **12 decembrie 1917**, conform notei 327 acesta nu are nici o legătură cu donația celor 3 lucrări așa cum susține autoarea, deoarece acest document este semnat de Alexandru Vlahuță, prin care dona muzeului, un portret al tatălui său pictat de N. Grigorescu, în anul 1902.

În alineatul imediat următor (p. 402), autoarea aduce în atenție donația făcută de Alexandru Vlahuță într-un text al cărui conținut nu-i aparține ca de altfel și nota 328 care îmi aparțin și care sunt în textul încredințat dnei profesoare. Mai mult, autoarea nu a văzut actul original, olograf al scriitorului, document existent în muzeu.

De asemenea, autoarea încheie subcapitolul "Pinacoteca" cu un alineat care îmi aparține și care nu se leagă cu tot ce a scris doamna profesoară, deoarece în materialul

original acesta reprezenta o concluzie asupra activității muzeului sub aspectul patrimoniului, expoziții, donații, transferuri care au făcut posibilă trecerea la o altă etapă, începând cu anul 1928.

În concluzie, muzeul bărlădean este prezentat de autoare, în volumul I, până în anul 1928.

Familiarizată cu stilul d-nei profesoare și mai ales cu calitatea domniei sale de autor pentru “un bun de tipar” aflu în sumarul vol. II, că muzeul se regăsește la p. 118-121 și 278-281, cu texte care îmi aparțin, dar după cum voi demonstra, evident și cenzurate.

În primul rând, materialul începe la p. 118 cu un alineat conținând niște concluzii, text al cărui lectură te pune în fața unei dileme.

Trecând peste dilemă, textul îmi aparține dar numai până la alineatul 3 inclusiv de pe p. 121. Începând cu următorul alineat și continuând pe primele 3 alineate de pe p. 122, deși sunt sub semnătura mea, nu îmi aparțin.

Surpriza este cu atât mai mare deoarece dna profesoară de data aceasta, ca un fel de recompensă, îmi atribuie aceste 5 alineate cu o generozitate greu de imaginat, dar pe care o resping.

Aceste alineate nu numai că nu îmi aparțin, dar autoarea copleșită de informațiile pe care le deține nu a reușit să mai sesizeze că acestea nici nu au ce căuta la subcapitolul “Muzeu”

În acestea, autoarea prezintă: “... *secția culturală a Biroului Presei și Propagandei a Apărării Patriotice...*” (alineat 1, p. 122) și... “*Biblioteca “Liceului Gh. Roșca Codreanu...*” (alineatul 2, p. 122), instituții care nu au nici o legătură cu istoricul muzeului.

În ultimul alineat, care nu îmi aparține, dar îmi este atribuit și care încheie istoricul muzeului până la anul 1944, “corectitudinea” coordonatoarei este impresionantă, la nota 241 (p. 145), în stilul său ambiguu, mă citează și pentru care îi mulțumesc.

La p. 278 – 281, am regăsit textul meu unde, fiind vorba de perioada contemporană nu s-a mai oboșit să-l cenzureze.

În loc de concluzii, doresc să subliniez că prin această analiză mi-am propus să corectez acele informații contradictorii, tipărite grație interpretărilor și “corectitudinii” coordonatoarei, prin intermediul cărora, pe nedrept, activitatea, strădania și bunele intenții ale înaintașilor sunt aruncate în anonimat.

Nicoleta Arnăutu